

(המשך מעמוד 23)

על כל 4000 ל"י שמקצים היום, יהיה בתל-אביב ילד הרוג נוסף!

פני שנים אחדות נערך ויכוח בי ממשלה, בין שר-האוצר פינחס ספיר לשר-הביטחון משה דיין, על גודל תקציב הביטחון. ספיר דרש בכל תוקף לקצץ את התקציב ב-100 מיליון לירות. דיין חיכה עד תום דבריו של ספיר, אמר כי הוא מסכים, בתנאי שיירשם בפרוטוקול כי ספיר לוקח על אחריותו כל הרג שחייו תלויים בקיצוץ זה. מייד הודיע ספיר על ויתורו, אמר אחר-כך למקורביו: "אני אקח על עצמי חיי אדם אחד?" מה שכנראה לא חדר עדיין להכרתו של להט, למרות היותו בעבר אלוף הידע מה פירושה של מילחמה, הוא הזכיר כי בהזנחתו את בתי-הספר היום, הריהו נוטל על עצמו את האחריות למה שיקרה בי מילחמה הבאה.

אם בבתי-הספר כן, הרי בריכוזי האוכלוסייה המצב ממש מחריד. כל טיל שיפול במקום כלשהו במרכז המיסחרי של העיר, יגרם טבח וקטל. באיוור אלנבי, נחלת-בנימין, חשמונאים, או לאורך איבן גבירול איוורים בהם מתרכזים במשך היום כ-200 אלף איש, שהמיקלטים והמחסה מספקים רק לכ-10% מהם. גם כאן, אמר זומפר, עושים דברים לפתרון. מבררים, למשל, אפשרות להפוך את בתי הקולנוע באיוורים אלה למיקלטים (הכוונה היא בבתי-קולנוע תתי-קרקעיים). יש בעיר כ-70 מוסדות ציבוריים עם מרחבי-הגנה המסוגלים לקלוט ריכוזי אנשים. אך בסך-הכל, שטח המיקלטים במרכז העיר הוא רק 9000 מ"ר, שיש בכרחם לספק מחסה רק לכ-15% מהאנשים הנמצאים במקום. באיזור התחנה-המרכזית הקיימת, למשל, מצטופפים דרך-קבע 40 אלף איש.

בכל מקום בו יפגע טיל, יהיו מאות ואולי אלפי ניפגעים. הצעה הראויה לתשומת-לב העלה חבר מועצת-העירייה נחום רו, המייחס חשיבות רבה לבעיית האוכלוסייה-הללא-מיקלטים. רו מציע לגשת מייד להקמת מחסות תתי-קרקעיים ענקיים באיווריי שדירות-רושטילד, היכל-התרבות, כיכר-העירייה, כיכר דיזינגוף, וכן באיזור גן-החיות. על-פי תוכניתו יש להתיר בניית מרכזים תתי-קרקעיים מיסחריים או מרכזי-הגנה תתי-קרקעיים, שישמשו גם כמיקלטים.

הוא מצביע על תוכניות לבניית הגיוון ענק מתחת לשדירות-רושטילד, שהוכנו בשעתו ונגנזו לאחר המיתון. הגיוון ושטח מיסחרי כאלה ניתן להקים גם בהיכל-התרבות, בכיכר-העירייה וכן בשטח גן החיות, אותו יש לפנות. מימוש של כל הפרויקטים האלה יבוא בחלקו הגדול ממשקיעים פרטיים, שיקבלו כתמורה אחווי בנייה-בנותים, וכן זכויות לשימוש מיסחרי. הצעה נוספת של רו היא להחל מייד בהקמת הרכבת-התחתית. בכל העולם כולו משמשת התחתית מיקלט אידיאלי. לדעתו, חייב להט לנצל את הצורך במחסות כדי לכפות על הממשלה לגשת מייד הן ל-התחלת בניית התחתית — דבר שיפתור את בעיית המחסות ברחוב אלנבי — וכן לפינוי גן-החיות אל פארק הירקון, והקמת הגיוון והמחסות תחתיו. רו מציע גם לחפור מתחת לרחובות איבן-גבירול ו-אלנבי מעברים תתי-קרקעיים להולכי-רגל, שישמשו גם שטח מיסחרי וגם מיקלטים. הדבר יאפשר גם הזרמה מהירה של התנועה ברחובות ממעל, בשל ביטול מע-ברי-החציה, והשימוש המיסחרי יוויל את הוצאות הבנייה.

רו מצביע על שמונה מעברים כאלה שהוקמו ברחוב אצל בשכונת התיקוה, המסייעים במידה רבה לפתרון בעיות החסות והתנועה.

האפשרויות הן רבות. הסכנה אדירת-מימים, דומה כי ראש העיר אינו הש את מלוא היקפה, כמתו כמפקדי צה"ל ערב מילחמת יום-הכיפורים.

שומה על להט לזנוח לשבועי-שבועיים את עיסוקיו הרגילים. להקים גוף גימריץ בראשות אישיות דינמית, שתניע את גלי גלי בעיית המיקלטים תנועה רבת, ולא תסתפק במישלוח מיכתב אחת לחודש לשל הממונה. להט מחויב בידו די כוח וסמכויות לכפות על הממשלה לתת לו כל תקציב שידרש למניעת שואה בעיר. שאמלא-כן, יחווירו מראות הבלקין של מילחמת העולם השנייה לעומת הצפוי לתל-אביב, כעיר ללא מיקלטים.

(המשך מעמוד 15) אחרי מילחמת יום-הכיפורים עלה בדעתו של הרב זמל להוציא חוברת של מחקרים הלכתיים בנושאי ההלכה. הוא הצליח ל-השיג מעיריית ירושלים תקציב למימון ה-חוברת, אסף מאמרים, כינסם יחדיו, ומסר את החוברת להדפסה. הוא ביקש מאלוף-הפיקוד, יונה אפרת, לכתוב דברי-הקדמה לחוברת. אפרת כתב מבוא, מבלי שקרא כלל את תוכן החוברת.

שלטונות צה"ל קראו את דברי אלוף-הפיקוד ואשרו אותם, אך החומר ההלכתי של החוברת, נפל בין הכסאות. איש לא העלה כי ייתכן שייכתבו דברים כה חמור-רים במיסגרת מחקרים הלכתיים. מי ש-אינו מתמצא בסיפורת ההלכתית, גדושת הציטטות והפילפולים, לא טרח אפילו לקרוא את תוכן החוברת.

כך קרה, שכאשר התחוללה סערת-הרוחות כבר הייתה החוברת מודפסת. הרב זמל עצמו שלח בגאווה רבה עותקים ממנה לאישי-ציבור רבים. כ-250 טפסים חילק גם למישפחות השכולות של חיילי פיקוד ה-מרכז שנפלו במלחמה האחרונה. נותר רק לעכב את הפצת שאר החוברות.

מי שאמור היה להיות אחראי על הרב הפיקודי, הרב הראשי לצה"ל האלוף מרדכי פירון, נקרא לתת הסבר לפירסום המזור.

אבל פירון התחמק מאחריות. הוא ניסה לדמוס סניגוריה עני הפרסום כטיעון כי המאמר עוסק בבעיית החכמה מופשטת, שאין לה השלכה מעשית לחיי יום-יום ואין כוונתו איש ליישם אותה כי עיקרון להתנהגות חיידי צה"ל בעיי-תות שלום ומילחמה.

הרב אבידן ניסה, לטענת פירון, לתאר ולבאר בדרך גיסינית בלבד את התפיסות, ולא העיקריות, הקיימות במקורות הקדומים של העם, מבלי לקבוע הנחיות מוחלטות בנושא. שיטת כתיבה ועיון מעין זו מקור-בלת בחוגי לומדי תורה, ייתכן שכמה מהביטויים וההבחנות שבמאמר אינם מוצ-לחים במיוחד, ועלולים אף לעורר רגשות מעורבים, אצל קוראים שאינם נמנים עם מביני משפט עברי, ברם, הם אינם משק-פים את הרוח הכללית של המאמר.

הוסיף הרב פירון והסביר: "לא ראינו את החוברת לפני פירסומה". כאשר הובאו הדברים לידעת הרמטכ"ל, רב-אלוף מרדכי גור, הודעו. הסביר דובר-



הרב פירון

בעייה מופשטת — לא מעשית

צה"ל, תיארוף אמרים פורן: "אין שום דימיון בין מה שכתוב בחוברת לבין מה שנהוג ומקובל בצה"ל. לא רק שצה"ל מחנך את חייליו שלא לפגוע באזרחים; לא רק שכך נאמר בפקודות וכך גם נהוג הלכה למעשה — הרי צה"ל ספג הרבה אבידות דווקא בגלל ההקפדה החמור-רה על החוק המקדש להימנע בכל מחיר מפגיעה באזרחים".

עתה ייערך כידור, בו ייקבע כיצד יש לנחוג ברב הפיקודי, שעל דעת עצמו הטיף לפעול בניגוד ל-מסורת מוהרר-הנשק בצה"ל.

Advertisement for 'Sof' (סוף) featuring a large graphic of the number 12 and 21. Text includes: 'מינימום הפרס הראשון השבוע ב... 275.000', 'מינימום כלל הפרסים 600.000', and 'עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!'.

Advertisement for 'Sof' (סוף) titled 'סוף לגירושין ולפירוד חברות! היא תשאר שלך ותשיב לך אהבה'. Text describes a service for divorce and business liquidation.

Advertisement for 'Sof' (סוף) titled 'מועדון הלילה "עדן" פתוח ערב ערב'. Text includes: '7 מקומות משנת 1973, גם מוכן כחלק מהמחיר לתת, מינוב 1970', 'נא לפנות טבריה ת.ד. 250', and a list of services like 'ריקודים אוריינטליים', 'חשפנות', 'להטוטים', 'ריקודים לצלילי תזמורת'.